PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2021/1143

(2021. gada 12. jūlijs)

par Eiropas Savienības militāru apmācības misiju Mozambikā (*EUTM Mozambique*)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 42. panta 4. punktu un 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome 2020. gada 22. aprīļa secinājumos sniedza visaptverošu satvaru Savienības un dalībvalstu iesaistei ar Mozambiku un koordinācijai ar citām ieinteresētajām personām. Padome jo īpaši uzsvēra, ka ir steidzami jāpievērš uzmanība drošības un humanitārajam stāvoklim Kabu Delgadu, bet vienlaikus arī jānodrošina cilvēktiesību pilnīga ievērošana.

(2) Politikas un drošības komiteja (PDK) 2021. gada 30. martā apstiprināja Politisko satvaru krīzes situācijām Kabu Delgadu un apsvēra to, ka kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) darbība būtu piemērota, vērsta uz Mozambikas bruņoto spēku apmācību un palīdzību tiem saistībā ar Savienības integrēto pieeju krīzei Kabu Delgadu.

(3) Ar 2021. gada 3. jūnija vēstuli Mozambikas prezidents atzinīgi novērtēja Savienības KDAP misijas bez izpildes pilnvarām izvietošanu Mozambikā nolūkā palīdzēt veidot Mozambikas aizsardzības un drošības spēku spējas efektīvāk reaģēt uz drošības un humanitārajiem riskiem Kabu Delgadu.

(4) Padome 2021. gada 28. jūnijā apstiprināja krīzes pārvarēšanas koncepciju iespējamai KDAP militārai apmācības misijai Mozambikā saistībā ar iespējamu palīdzības pasākumu nolūkā nodrošināt aprīkojumu, kas nav nāvējoša spēka pielietošanai paredzēts militārs aprīkojums vai platformas, lai atbalstītu Mozambikas bruņotos spēkus, ņemot vērā to izvietošanu Kabu Delgadu. Minētajā koncepcijā tika uzsvērts, ka šai paredzētajai KDAP misijai vajadzētu būt vienam no instrumentiem Savienības integrētajā pieejā krīzei Kabu Delgadu reizē ar atbalstu miera veidošanai, konfliktu novēršanu un dialoga atbalstu, humāno palīdzību un sadarbību attīstības jomā, kā arī programmas sieviešu, miera un drošības jomā veicināšanu. Minētajā koncepcijā tika vēl vairāk uzsvērts Savienības politiski stratēģiskais mērķis atbalstīt profesionalizētu Mozambikas aizsardzības un drošības spēku izvietošanu, nodrošinot atbildīgu tiesībaizsardzības iestāžu klātbūtni, lai aizsargātu civiliedzīvotājus, un ļaut atbildīgām valsts struktūrām atgriezties Kabu Delgadu un sniegt savus pakalpojumus visā tās teritorijā. Šajā sakarā Padome ņem vērā Eiropas Komisijas un Augstā pārstāvja (AP) kopīgo paziņojumu par ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānu (*GAP*) III.

(5) Padomes un AP vadībā PDK būtu jāveic KDAP militāras apmācības misijas Mozambikā (*EUTM Mozambique*) politiskā kontrole, jānodrošina tai stratēģiskā vadība un jāpieņem attiecīgi lēmumi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 38. panta trešo daļu.

(6) Ir jārisina sarunas un jānoslēdz starptautiski nolīgumi attiecībā uz Savienības vadīto vienību un personāla statusu un trešo valstu dalību *EUTM Mozambique*.

(7) Ievērojot LES 41. panta 2. punktu un saskaņā ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/509 ([1]), ar ko tika izveidots Eiropas Miera mehānisms, darbības izdevumi, kas izriet no šā lēmuma un skar militārus vai aizsardzības aspektus, ir jāsedz dalībvalstīm.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp.).

(8) Saskaņā ar 5. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un Līgumam par Eiropas Savienības darbību (LESD), Dānija nepiedalās ar aizsardzību saistītu Savienības lēmumu un rīcību izstrādē un īstenošanā. Tādēļ Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Dānijai tas nav saistošs un nav jāpiemēro, un tā nepiedalās šīs operācijas finansēšanā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Misija

1. Savienība veic KDAP militāru apmācības misiju Mozambikā (*EUTM Mozambique*), lai atbalstītu efektīvāku un lietderīgāku Mozambikas bruņoto spēku reakciju uz krīzi Kabu Delgadu saskaņā ar cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām.

2. *EUTM Mozambique* stratēģiskais mērķis ir atbalstīt to Mozambikas bruņoto spēku vienību spēju veidošanu, kuras izraudzītas nākotnes ātrās reaģēšanas spēku (*QRF*) izveidei, lai tās attīstītu vajadzīgās un ilgtspējīgas spējas nolūkā Kabu Delgadu atjaunot drošību un drošumu.

3. Šajā nolūkā *EUTM Mozambique*:

a) nodrošina izraudzītajām Mozambikas bruņoto spēku vienībām un to vadītājiem militāro apmācību, tostarp operatīvo sagatavošanu, specializētu apmācību, cita starpā par terorisma apkarošanu, kā arī apmācību un izglītību par atbilstību cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām, tostarp par civiliedzīvotāju aizsardzību, un par tiesiskuma ievērošanu;

b) atbalsta *QRF* vadības un kontroles struktūru un mehānismu izstrādi, piemēram, ilgtspējīgu darbības ciklu, un apmāca *QRF* vadību veikt savus pienākumus saskaņā ar to darbības mērķi;

c) apmācības programmas ietvaros, ja aprīkojums, kas ir tāds aprīkojums, kurš nav nāvējoša spēka pielietošanai paredzēts militārs aprīkojums vai platformas, tiek nodrošināts ar Savienības palīdzības pasākumu, apmāca izraudzītās vienības šādu aprīkojumu pareizi lietot un uzturēt;

d) ciešā sadarbībā un apspriežoties ar Mozambikas iestādēm, izveido zināšanu pārvaldības ciklu, lai sekotu līdzi apmācīto vienību darbībai, kad tās izvietotas Kabu Delgadu, un novērtē to atbilstību cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām.

4. *EUTM Mozambique* veicina Savienības situācijas apzināšanos attiecībā uz drošības situāciju Mozambikā, jo īpaši Kabu Delgadu. Tā sniedz speciālās zināšanas un padomus par militāriem jautājumiem Savienības delegācijai Maputu.

5. *EUTM Mozambique* veic koordināciju ar Savienības delegāciju Maputu, Apvienoto Nāciju Organizāciju (ANO) un Mozambikā pārstāvētām nevalstiskām organizācijām, jo īpaši nolūkā īstenot dzimumu līdztiesības un cilvēktiesību politiku, lai atbalstītu misiju, un nodrošināt saskaņotību ar Savienības atbalstu citās attiecīgās jomās.

2. pants

ES misijas komandiera un ES misijas spēku komandiera iecelšana

1. Militārās plānošanas un īstenošanas centra (MPĪC) direktors ir *EUTM Mozambique* misijas komandieris.

2. Ar šo brigādes ģenerālis Nuno LEMOS PIRES tiek iecelts par *EUTM Mozambique* ES misijas spēku komandieri.

3. pants

Misijas štāba izraudzīšanās

1. MPĪC ir stacionāra komandas un kontroles struktūra militāri stratēģiskā līmenī, kas neatrodas operāciju norises vietā un kas ir atbildīga par *EUTM Mozambique* operatīvo plānošanu un īstenošanu.

2. *EUTM Mozambique* misijas spēku štābs atrodas Mozambikā un darbojas ES misijas spēku komandiera vadībā.

3. MPĪC iekļauj Misijas spēku štāba atbalsta vienību, kas atrodas Briselē, līdz MPĪC sasniedz pilnīgas operatīvās spējas.

4. pants

EUTM Mozambique plānošana un uzsākšana

Lēmumu par *EUTM Mozambique* sākšanu pieņem Padome pēc tam, kad ir apstiprināts misijas plāns un *EUTM Mozambique* paredzētie spēka lietošanas noteikumi.

5. pants

Politiskā kontrole un stratēģiskā vadība

1. Padomes un AP vadībā PDK īsteno *EUTM Mozambique* politisko kontroli un stratēģisko vadību. Ar šo Padome pilnvaro PDK pieņemt attiecīgos lēmumus saskaņā ar LES 38. pantu. Minētais pilnvarojums ietver pilnvaras grozīt plānošanas dokumentus, tostarp misijas plānu un komandķēdi. Minētais pilnvarojums ietver arī pilnvaras pieņemt lēmumus par turpmāku ES misijas spēku komandieru iecelšanu. Padome saglabā pilnvaras pieņemt lēmumus par *EUTM Mozambique* mērķiem, darbības jomu un izbeigšanu, kā arī vispārīgos nosacījumus tās uzdevumu izpildei.

2. PDK regulāri sniedz ziņojumus Padomei.

3. PDK regulāri saņem ziņojumus no ES Militārās komitejas (ESMK) priekšsēdētāja par *EUTM Mozambique* norisi. Vajadzības gadījumā PDK var uzaicināt ES misijas komandieri un ES misijas spēku komandieri piedalīties savās sanāksmēs.

6. pants

Militārā vadība

1. ESMK uzrauga *EUTM Mozambique* pareizu norisi, par ko atbild ES misijas komandieris.

2. ESMK regulāri saņem ziņojumus no ES misijas komandiera. Vajadzības gadījumā tā var uzaicināt ES misijas komandieri un ES misijas spēku komandieri piedalīties savās sanāksmēs.

3. ESMK priekšsēdētājs ir galvenā kontaktpersona sakariem ar ES misijas komandieri.

7. pants

Savienības reakcijas un koordinācijas saskaņotība

1. AP nodrošina šā lēmuma īstenošanu un tā saskaņotību ar Savienības ārējo darbību kopumā, tostarp ar Savienības attīstības programmām un tās humāno palīdzību.

2. Neskarot komandķēdi, ES misijas spēku komandieris saņem vietējas politiskas norādes no Savienības delegācijas Mozambikā vadītāja.

3. *EUTM Mozambique* saskaņo savas darbības ar dalībvalstu divpusējām darbībām Mozambikā, kā arī ar citiem starptautiskiem dalībniekiem reģionā, jo īpaši ar ANO, Āfrikas Savienību (ĀS) un Dienvidāfrikas attīstības kopienu (DAK), ar divpusējiem dalībniekiem, tostarp Amerikas Savienotajām Valstīm, un ar galvenajiem reģionālajiem dalībniekiem.

8. pants

Trešo valstu dalība

1. Neskarot Savienības lēmumu pieņemšanas autonomiju un tās vienoto iestāžu sistēmu un saskaņā ar attiecīgajām Eiropadomes pamatnostādnēm *EUTM Mozambique* var aicināt piedalīties trešās valstis.

2. Ar šo Padome pilnvaro PDK aicināt trešās valstis sniegt palīdzību un pēc ES misijas komandiera ieteikuma, apspriežoties ar ES misijas spēku komandieri, un ESMK, pieņemt attiecīgos lēmumus par piedāvātās palīdzības pieņemšanu.

3. Sīki izstrādātu kārtību trešo valstu dalībai paredz nolīgumos, ko noslēdz atbilstīgi LES 37. pantam un saskaņā ar LESD 218. pantā noteikto procedūru. Ja Savienība un kāda trešā valsts ir noslēgušas nolīgumu, kurā paredz sistēmu attiecīgās trešās valsts dalībai Savienības krīzes pārvarēšanas misijās, minētā nolīguma noteikumus piemēro saistībā ar *EUTM Mozambique*.

4. Trešām valstīm, kas sniedz būtisku militāro palīdzību *EUTM Mozambique*, ir tādas pašas tiesības un pienākumi attiecībā uz *EUTM Mozambique* ikdienas vadību kā dalībvalstīm, kuras piedalās *EUTM Mozambique*.

5. Ar šo Padome pilnvaro PDK pieņemt attiecīgus lēmumus par Palīdzības sniedzēju komitejas izveidi gadījumā, ja trešās valstis sniedz būtisku militāro palīdzību.

9. pants

ES vadītā personāla statuss

ES vadīto vienību un personāla statuss, tostarp privilēģijas, imunitāte un citas garantijas, kas nepieciešamas to misijas īstenošanai un netraucētai darbībai, paredz nolīgumā, ko noslēdz, ievērojot LES 37. pantu un saskaņā ar LESD 218. pantā paredzēto procedūru.

10. pants

Finanšu noteikumi

1. *EUTM Mozambique* kopējās izmaksas pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509.

2. *EUTM Mozambique* kopējo izmaksu atsauces summa ir 15 160 000 EUR. Lēmuma (KĀDP) 2021/509 51. panta 2. punktā minētā atsauces summas procentuālā daļa ir 30 % saistībām un 15 % maksājumiem.

11. pants

Projektu vienība

1. *EUTM Mozambique* var būt projektu vienība, kas apzina un īsteno projektus bez izpildes pilnvarām. Jomās, kas ir saistītas ar misijas pilnvarām, un lai palīdzētu sasniegt tās mērķus, *EUTM Mozambique* vajadzības gadījumā koordinē un veicina projektus, par kuru īstenošanu atbild dalībvalstis un trešās valstis, kā arī sniedz konsultācijas par tiem.

2. Ņemot vērā 3. punktu, ES misijas komandieris ir pilnvarots dalībvalstu vai trešo valstu finansiālo ieguldījumu izmantot, lai īstenotu projektus bez izpildes pilnvarām, kuri ir atzīti par tādiem, kas atbilstīgā veidā papildina citas *EUTM Mozambique* darbības. Šādā gadījumā Eiropas Miera mehānisma operāciju administrators ar tās komitejas apstiprinājumu, kura izveidota ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509, noslēdz vienošanos ar minētajām valstīm, jo īpaši aptverot konkrētas procedūras trešo personu sūdzību izskatīšanai saistībā ar kaitējumu, ko radījusi ES misijas komandiera darbība vai bezdarbība minēto valstu veikto finansiālo ieguldījumu izmantošanā.

3. Valstis, kuras sniedz ieguldījumu, nekādā gadījumā neuzskata, ka Savienība vai AP ir atbildīgi par ES misijas komandiera darbību vai bezdarbību minēto valstu veikto finansiālo ieguldījumu izmantošanā.

4. PDK apstiprina finansiālā ieguldījuma, ko projektu vienībai sniedz trešās valstis, pieņemšanu.

12. pants

Informācijas izpaušana

1. AP ir pilnvarots attiecīgos gadījumos un saskaņā ar *EUTM Mozambique* vajadzībām nodot ar šo lēmumu saistītām trešām valstīm ES klasificētu informāciju, kas sagatavota *EUTM Mozambique* nolūkiem, saskaņā ar Padomes Lēmumu 2013/488/ES ([2]):

a) līdz līmenim, kāds paredzēts piemērojamajos informācijas drošības nolīgumos, kas noslēgti starp Savienību un attiecīgo trešo valsti; vai

b) citos gadījumos ar klasifikācijas pakāpi līdz "*CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL*".

2. AP ir arī pilnvarots saskaņā ar Lēmumu 2013/488/ES atbilstīgi *EUTM Mozambique* operatīvajām vajadzībām nodot ANO, ĀS, DAK un Amerikas Savienotajām Valstīm ES klasificētu informāciju, kas sagatavota *EUTM Mozambique* nolūkiem, ar klasifikācijas pakāpi līdz "*RESTREINT UE/EU RESTRICTED*". Minētajā nolūkā sagatavo vajadzīgo vienošanos starp AP un kompetentajām ANO, ĀS, DAK un Amerikas Savienoto Valstu iestādēm.

3. Konkrētu un steidzamu operatīvu vajadzību gadījumā AP ir arī pilnvarots saskaņā ar Lēmumu 2013/488/ES nodot uzņēmējvalstij *EUTM Mozambique* nolūkiem sagatavotu ES klasificētu informāciju ar klasifikācijas pakāpi līdz "*RESTREINT UE/EU RESTRICTED*". Minētajā nolūkā sagatavo vienošanos starp AP un kompetentajām uzņēmējvalsts iestādēm.

4. AP ir pilnvarots nodot ar šo lēmumu saistītajām trešām valstīm jebkādus ES neklasificētus dokumentus, kuri saistīti ar Padomes apspriedēm attiecībā uz *EUTM Mozambique* un uz kuriem saskaņā ar Padomes reglamenta ([3]) 6. panta 1. punktu attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu.

5. Pilnvaras, kas minētas 1. līdz 4. punktā, kā arī pilnvaras noslēgt 2. un 3. punktā minētās vienošanās AP var deleģēt Eiropas Ārējās darbības dienesta darbiniekiem, ES misijas komandierim vai ES misijas spēku komandierim.

13. pants

Stāšanās spēkā un izbeigšanās

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. *EUTM Mozambique* beidzas divus gadus pēc tam, kad tā sasniegusi pilnīgas operatīvās spējas.

([2]) Padomes Lēmums 2013/488/ES (2013. gada 23. septembris) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 274, 15.10.2013., 1. lpp.).

([3]) Padomes Lēmums 2009/937/ES (2009 gada 1. decembris), ar ko pieņem Padomes reglamentu (OV L 325, 11.12.2009., 35. lpp.).

3. Saskaņā ar apstiprinātajiem *EUTM Mozambique* izbeigšanas plāniem un neskarot Lēmumā (KĀDP) 2021/509 paredzēto *EUTM Mozambique* revīzijas un pārskatu iesniegšanas kārtību, šis lēmums tiek atcelts dienā, kad tiek slēgts *EUTM Mozambique* misijas štābs.

Briselē, 2021. gada 12. jūlijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
J. BORRELL FONTELLES